

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชา ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท23101 จำนวน 1.5 หน่วยกิต
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร เวลา 12 ชั่วโมง
เรื่อง จับใจความ นำทางสู่ความเข้าใจ เวลา 1 ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1, 3/2/ 3/3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567
ผู้สอน ศิริฉัตร แก้วงาม โรงเรียนชื่นชมพิทยาคาร

1. สาระ/มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ท 1.1 ม.3/3 ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน
- ท 1.1 ม.3/4 อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน
- ท 1.1 ม.3/8 วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
- ท 1.1 ม.2/9 มีมารยาทในการอ่าน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้ (K)

- ผู้เรียนระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากวรรณคดีที่อ่านได้
- อธิบายคุณค่าจากการอ่านพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ได้
- สรุปเนื้อหาและอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ในพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ได้

2.2 ด้านทักษะ (P)

- อ่านจับใจความจากวรรณคดีพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ได้

2.3 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (A)

- มีมารยาทในการอ่าน

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านจับใจความ วิเคราะห์ และวิจารณ์ เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เป็นทักษะสำคัญที่จะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ และเป็นการสร้างเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

4. สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- มีวินัย

7. งานที่ได้รับมอบหมาย

- ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้

- นักเรียนคิดว่าการอ่านจับใจความเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในระดับชั้นที่สูงขึ้นอย่างไร

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ให้นักเรียนศึกษาบทนำเรื่องและที่มาของนิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร จากนั้นครูถามนักเรียนเพื่อสรุปความเข้าใจ ดังนี้

- ผู้แต่งนิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อคือใคร มีบทบาทสำคัญต่อแวดวงวรรณคดีไทยอย่างไร (สุนทรภู่ เป็นกวีเอกของไทย มีผลงานวรรณคดีหลายเรื่องที่ถูกจัดเป็นวรรณคดีมรดก มีลีลากลอนที่โดดเด่น ได้รับการยกย่องให้เป็นกวีเอกของโลกจากองค์การยูเนสโก)

- นิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ เป็นผลงานวรรณคดีที่มีความโดดเด่นอย่างไร (มีความไพเราะทั้งเรื่องเสียงและความหมาย)

- นิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ สะท้อนให้เห็นจินตนาการของผู้แต่งอย่างไร (เป็นจินตนาการที่เกิดจากการเรียนรู้ สังเกตประสบการณ์ของผู้แต่ง นำมาผสมผสานให้มีสีสัน มีตัวละครที่เป็นทั้งคน ยักษ์ เงือก ผีเสื้อสมุทร ชีเปลือย ม้านิลมังกร)

๓. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ครูกำหนดคำประพันธ์จากนิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ให้กลุ่มละเท่า ๆ กัน แล้วให้แต่ละกลุ่มถอดความและจับใจความสำคัญของคำประพันธ์ที่ครูกำหนด เขียนลงในใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร จากนั้นส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน ให้นักเรียนและครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

๔. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

- การอ่านจับใจความ วิเคราะห์ และวิจารณ์ เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เป็น

ทักษะสำคัญที่จะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ และเป็นการสร้างเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร
- หนังสือเรียนภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

10. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผลประเมินผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัด
ด้านความรู้ (K) - ผู้เรียนระบุใจความสำคัญ และรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ - อธิบายคุณค่าจากการอ่าน พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ได้ - สรุปเนื้อหาและอธิบาย ความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ในพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ได้	ประเมินผลจากใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผลประเมินผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัด
ด้านทักษะ (P) -อ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	ประเมินผลจากใบกิจกรรม ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์(A) -มีมารยาทในการอ่าน	การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	แบบสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 3 ขึ้นไป

11. บันทึกผลหลังการสอน

11.1 สรุปผลการเรียนการสอน

1. นักเรียนจำนวน.....คน

ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ผ่านจุดประสงค์.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ได้แก่

1.

2.

3.

นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้แก่

1.

2.

2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ (K)

.....

.....

.....

3. นักเรียนมีความรู้เกิดทักษะ (P)

.....

.....

.....

4. นักเรียนมีเจตคติ ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม (A)

.....

.....

.....

11.2 ปัญหา/อุปสรรค /แนวทางแก้ไข

.....

.....

11.3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวศิริฉัตร แก้วงาม)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

ใบกิจกรรมที่ 2

การอ่านจับใจความจากวรรณคดี

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีต่อไปนี้ แล้วแยกประโยคใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญลงในใบกิจกรรมที่ 2.1

นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๑ จะกล่าวกลับจับความไปตามเรื่อง

องค์อภัยมณีศรีโสภณ

กับด้วยนางอสุรีนิรมิต

ต้องรักใคร่ไปตามยามกันดาร

ไม่คลาดเคลื่อนเหมือนองค์พระทรงเดช

ทรงกำลังดังพระยาชาพลาย

พระปิตุรงค์ทรงศักดิ์ก็รักใคร่

เฝ้าเลี้ยงลูกผูกเปลแล้วให้เข้า

จึงให้นามตามอย่างช้างมนุษย์

อำมรงค์ทรงมาค่าบุรี

เจียรबाटคาคองคก็ทรงเปลื้อง

สอนให้เจ้าเป่าปี่มีวิชา

วันหนึ่งนางอสุรีผีเสื้อน้ำ

จับกระโห้โถมากุมภาพาล

๑ ฝ่ายกุมารสินสมุทรสุดสวาท

ความรักพ่อยิ่งกว่าแม่มาแต่ไร

เห็นทรงธรรมบรรทมสนิทิน

โอดล่ำพองลงเชิงละเลิงมา

ถึงบาทเปื้องปรเมศพระเชษฐา

ตกยากอยู่คูหามาช้านาน

เป็นคู่ชิดเชยชมสมสมาน

จนนางมารมีบุตรบุรุษชาย

แต่ดวงเนตรแดงดูดังสุริยฉาย

มีเขี้ยวคล้ายคนนี้มีศักดิ์

ด้วยเนื้อไขมิได้คิดริษยา

จนใหญ่กล้าอายุได้แปดปี

ชื่อสินสมุทรกุมารชาญชัยศรี

พระภูมิถอดผูกให้ลูกยา

ให้เป็นเครื่องนุ่งห่มโอรสา

เพลงสาตราสารพัดหัดชำนาญ

ออกจากถ้ำเที่ยวหาภักษาหาร

กินสำราญรื่นเริงบันเทิงใจ ฯ

ไม่ห่างบาทบิดาอัชฌาสัย

ด้วยมิได้ขู่เข็ญเช่นมารดา

หนีไปวิ่งเล่นอยู่ในคูหา

เห็นแผ่นผาพิงผนังปิดหนทาง

ใบกิจกรรมที่ 2

การอ่านจับใจความจากวรรณคดี

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีต่อไปนี้ แล้วแยกประโยคใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญลงในใบกิจกรรมที่ 2.1

นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๑ พระพังค่าน้ำเนตรลงพรากพราก

แถลงเล่าลือยาสารพัน

แม่ของเจ้าเขาเป็นเชื้อผีเสื้อสมุทร

จึงกำเนิดเกิดกายสายสุดใจ

ไปเปิดประตูหาถ้าเขาเห็น

แม่นสินสมุทรสุดสวาทพ่อคลาดแคล้ว

๑ พระโอรสรู้แจ้งไม่แคลงจิต

ด้วยแม่กลับอัปลักขณ์เป็นยักษ์ร้าย

๑ ฝ่ายเจื่อนน้ำนอนกลิ้งนึ่งสดับ

รู้ภาษามนุษย์แนในใจ

ค่อนข้างย้อนเลือนลูกขึ้นทั้งเจ็บ

พระผ่านเกล้าเจ้าฟ้าในธาตรี

พระราชนุตรนุคูลากล้าปากเหลือ

ทั้งลูกเต้าเผ่าพงศ์ก็พลัดพราย

พระองค์เล่าเขาก็พาเอามาไว้

ขอพระองค์จงโปรดแก้โทษทัณฑ์

คิดถึงยากยามวิโยคยิ่งโศกศัลย์

จนพากันมาบรรทมที่ร่มไทร

ขึ้นไปอุตุฉวยบิดาลงมาได้

จนเจ้าได้แปดปีเข้านี้แล้ว

ตายหรือเป็นว่าไม่ถูกเลยลูกแก้ว

ไม่รอดแล้วบิตุรงค์ก็คงตาย ฯ

รำคาญคิดเสียใจมิใคร่หาย

ก็พุ่มพ่ายชลนาโศกาลัย ฯ

กิตติศัพท์สองแจ้งแถลงไซ

จะกราบไหว้วอนว่าให้ปราณี

ยังมีเห็นบน้อมประณตบทศรี

ข้าขอชีวิตไว้อย่าให้ตาย

ดังหน้เงื่อนนี้จะแยกแตกสลาย

ยังแต่กายเกือบจะสิ้นสิ้นชีวัน

เศร้าพระทัยทุกข์ตรอมเหมือนหม่อมฉัน

ช่วยผ่อนผันให้ตลอดรอดชีวา

ใบกิจกรรมที่ 2

การอ่านจับใจความจากวรรณคดี

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีต่อไปนี้ แล้วแยกประโยคใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญลงในใบกิจกรรมที่ 2.1

นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๑ ฝ่ายเงือกน้ำคำนับอภิวาท
อันน้ำนี้มีนามตามบุราณ
เป็นเขตแคว้นแดนที่นางผีเสื้อ
ข้างทิศใต้ไปจนเกาะแก้วมังกร
ไปกลางย่านบ้านเรือนหาไม่
แต่สำเภาวาเกาะเมืองลังกา
ถ้าเสียเรือเหลือคนแล้วนางเงือก
เหมือนพวกพ้องของข้ารู้พาที่
อายุข้าหาร้อยแปดสิบเศษ
แม่นจะหนีผีเสื้อด้วยแรงรุทร
แต่โยคีมีมนต์อยู่ตนหนึ่ง
อยู่เกาะแก้วพิสดารสำราญใจ
พวกเรือแตกแยกฝรั่งแลอังกฤษ
ด้วยโยคีมีมนต์ดลวิชา
แม่นพระองค์ทรงฤทธิ์จะคิดหนี
เพื่อสำเภาเขาซัดพลัดเข้าไป
แต่ทางไกลไม่น้อยถึงร้อยโยชน์
กลางคองศาสารพัดจะขัดเคือง
แม้นกำลังดั่งข้าจะพาหนี
อสุรีมีกำลังดั่งปลาวาฬ
ถ้าแก้ไขให้นางไปค้ำป่า
จะอาสาพาไปมิได้กลัว
แต่พระองค์ทรงคิดให้รอบคอบ
จึงโปรดใช้ให้องค์พระลูกชาย

ข้าพระบาททราบสิ้นทุกถิ่นฐาน
อโนมาณเคียงกันสีทันดร
ข้างฝ่ายเหนือถึงมหิษาสิงขร
หนทางจรเจ็ดเดือนไม่เคลื่อนคลา
สมุทรไทซึ่งซีกโลกหนักหนา
เขาเล่นมามีบ้างอยู่กลางปี
ขึ้นมาเลือกเอาไปชมประสมศรี
ด้วยเดิมทีปู้ยาเป็นมนุษย์
จึงแจ้งเหตุแถวทางกลางสมุทร
เห็นไม่สุดสิ้นแดนด้วยแสนไกล
อายุถึงพันเศษถือเพทไสย
กินลูกไม้เผือกมันพรรณผลา
ขึ้นเป็นศิษย์อยู่สำนักนั้นหนักหนา
ปราบบรรดาภูตพรายไม่เกรงไป
ถึงโยคีเข้าสำนักไม่ตักษัย
ก็จะได้โดยสารไปบ้านเมือง
ล้วนเขาโชดคีรีรัตนขันตเนื่อง
จงทราบเบื่องบงกชบทมัลย์
เจ็ดราตรีเจียวจึงจะถึงสถาน
ตามประมาณสามวันจะทันตัว
ได้ล่องหน้าไปเสียบ้างจะยังชั่ว
ชีวิตตัวบรรลัยไม่เสียตาย
ถ้าเห็นชอบท่วงที่จะหนีหาย
ไปหาตพรายหาข้าจะมาฟัง ฯ

ใบกิจกรรมที่ 2

การอ่านจับใจความจากวรรณคดี

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีต่อไปนี้ แล้วแยกประโยคใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญลงในใบกิจกรรมที่ 2.1

นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๑ ฝ่ายผีเสื้อเมื่อจะจากพราลูกผัว

ให้หมกมุ่นชุ่มคล้ำในน้ำใจ

พอมอยหลับกลับจิตนิมิตฝัน

มาสังหารผลาญถ้ำระยำเียน

แล้วอารักษ์ควักล้างเอาดวงเนตร

ทั้งกายสั่นพรันตัวด้วยกลัวตาย

จึงก้มกราบบาทบงสุ์พระทรงศักดิ์

ไม่เคยเห็นเป็นวิบัติอัศจรรย์

๑ พระฟังนางพลาญนิกะนิงหมาย

เห็นจะไปได้ตลอดรอดชีวี

พอได้ช่องลองลงดูตามเล่ห์

จึงกล่าวแก้งแสงระส่ำพายุ

อันเทวณนั้นคือมัจจุราช

แล้วเสแสงแก้งทำปืบน้ำตา

แม้นสิ้นบุญบุญนางในปางนี้

จะทอดศพบหน้าโคกาลัย

นิกจะใคร่สะเดาะพระเคราะห์เจ้า

เหมือนงอนง้อขอชีวิตแก่เทวณ

๑ นางผีเสื้อเชือถือรื้อประณต

ตามตำราสารพัดไม่ขัดคำ

๑ พระฟังคำสำราญสำเร็จคิด

ตำรานั้นแต่ครั้งตั้งเมรุไกร

ให้ไปอยู่ผู้เดียวที่ตีนเขา

ถ้วนสามคืนสามวันจะบันดาล

๑ ฝ่ายว่านางผีเสื้อก็เชือถือ

จึงตอบว่าถ้ากระนั้นฉันจะไป

แต่พลิกตัวกลับไม่หลับไหล

จนเสียงไก่แก้วขันสนั่นเนิน

ว่าเทวณอยู่ที่เกาะนั้นเหาะเหิน

แก่งพะเนินทุบนางแพบวางวาย

สำแดงเดชเหาะกลับไปลับหาย

พอพ้นกายก็พอแจ้งแสงตะวัน

แล้วนางยักษ์เล่าตามเนื้อความฝัน

เชิญทรงธรรมช่วยทำนายร้ายหรือดี ฯ

ซึ่งฝันร้ายก็เพราะจิตเราคิดหนี

แต่นางผีเสื้อนั้นจะอันตราย

สมคะเนจะได้ไปดังใจหมาย

เจ้าฝันร้ายนักนอင့်ต้องตำรา

จะหมายมาดเอาชีวิตรักษา

อนิจจาใจหายเจียวสายใจ

ไม่มีที่พึ่งพาจะอาศัย

ระกำใจว่าจะม้วยไปด้วยกัน

พอบรรเทาโทษที่อาสัญ

กลัวแต่ขวัญเนตรพี่จะมิทำ ฯ

พระทรงยศจงช่วยชุบอุปถัมภ์

ช่วยแนะนำอนุกลอย่าสูญใจ ฯ

จึงว่าผิดสายสมรหาสอนไม่

ว่าถ้าใครฝันร้ายจะวายปรมาณ

แล้วอดข้าวอดปลากระยาหาร

ให้สำราญรอดตายสบายใจ ฯ

คิดว่าเชื้อสุจริตพิสมัย

อยู่เขาใหญ่ในป่าพนาวัน

ใบกิจกรรมที่ 2

การอ่านจับใจความจากวรรณคดี

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีต่อไปนี้ แล้วแยกประโยคใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญลงในใบกิจกรรมที่ 2.1

นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๑ พงศกษัตริย์ตรัสชวนสินสมุทร

พระทรงบำเรอกษัตริย์วิไล
เงือกประคองสององค์ลงจากฝั่ง
ค่อยพุดฟ่องล่องน้ำไปท่ามกลาง

๑ พระโณมยองค์อภัยมณีนาค

เหล่าฉลามลั่นฉลามตามกันมา
ฉนากอยู่คู่ฉนากไม่จากคู่
ฝูงพินพาพาฝูงเข้าแฝงวน
กระโห้เรียงเคียงกระโห้ขึ้นโบกหาง
มังกรเกี่ยวเลี้ยวลอดกอดมังกร
ฝูงม้าน้ำทำท่าเหมือนม้าเผ่น
ตะเพียนทองล่องน้ำนำตะเพียน
เห็นละมေးเกาะเขาเขียวชอุ่ม
จะเหลียวซ้ายสายสมุทรสุดสายตา
จะเหลียวดูสุริย์แสงเข้าแฝงเมฆ
ฟังสำเนียงเสียงคลื่นดังครืนโครม
พอเย็นย่ำค่ำพลบลงโพล้เพล้
พระห้ามเงือกสองราด้วยปราณี
เห็นละมေးเกาะใหญ่ที่ไหนกว้าง
เราหนีนางมาได้ก็ไกลครั้น

๑ ตาเงือกน้ำข้าสอนพระทรงศักดิ์

นางรู้ความตามมาไม่ช้านาน
อันตาข้าถ้าเห็นสว่าง
ถ้าแตกกล้าตามัวเป็นหมอกควัน
แล้วว่ายแหวกแบกองค์พงศกษัตริย์
สลาดันลั่นพิลิกเสียงครึกครื้น

สอนให้บุตรขอสมออัชฌาสัย

พระหน่อไทยขอสมาชั้นบ้านาง
มีกำลังลีลาศ่อยาวดหาง
ลูกสาวนางเงือกงามตามลีลา ฯ

เพลินประพาสพิศดูหมู่มัจฉา

ค่อยเคลื่อนคลาคล้ายคล้ายในสายชล
ขึ้นพองพุ่มพองละอองฝน

บ้างผุดพ่นพองน้ำบ้างดำจร

ลอยสไล้งกลางกระแสนแลสลอน

ประชุมซ่อนแฝงชลขึ้นวนเวียน

ขึ้นลอยเล่นเลี้ยวลัดฉวัดเฉวียน

ดาษเดียรรดูเพลินจนเกินมา

โชดตะคุ่มเคียงเคียงเรียงรุกขา

จะแลขวาควันคลุ้มกลุ้มโผยม

ให้วิเวกวาดดองค์พระทรงโฉม

ยิ่งทุกขโหม่นสในฤทัยทวี

ท้องทะเลมืดมัวทั่ววิถี

ประเดี๋ยวนี้ลมกล้าสลาตัน

หยุดเสียบ้างให้สบายจึงผายผัน

ต่อกลางวันจึงค่อยไปให้สำราญ ฯ

ยังใกล้ันก่อยาประมาททำอาหยาญ

จะพบพานพากันตายวายชีวัน

ทั้งเดินทางเรียวแรงแข็งขยัน

จะผายผันล่องทางไปกลางคืน

พลางสะบัดโบกหางไปกลางคลื่น

จนตีกิ้นรีบรุดไม่หยุดเลย

ใบกิจกรรมที่ 2

การอ่านจับใจความจากวรรณคดี

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีต่อไปนี้ แล้วแยกประโยคใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญลงในใบกิจกรรมที่ 2.1

นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๑ ฝ่ายนางผีเสื้อสมุทรที่สะดุ้ง

ไปนั่งโซเซอยู่ริมภูผา

ขอชีวิตพิชฐานตามตำรา

อดปลาตนอนอ่อนกำลัง

ได้สามวันรันทดสลดจิต

เจียนชีวิตจะเด็ดดับไม่กลับหลัง

อุตส่าห์ยิ้นฝืนใจให้ประทุษ

ค่อยเซซังชวนทรงไม่ตรงตัว

เห็นลูกไม้ในปากว่าเข้าปาก

กำลังอยากยิ้นขยอกจนกลอกหัว

ที่มีดหน้าดาปลายค่อยหายมัว

คิดถึงผิวเหยาอย่างมากกลางไพร

ถึงประตูกุหาเห็นเปิดอยู่

เอ๊ะอกุเกิดเหตุเป็นไฉน

เข้าในห้องมองเขม้นไม่เห็นใคร

ยิ่งตกใจเพียงจะตื่นสิ้นชีวิ

แลดูปีที่เป่าเล่าก็หาย

นางยักษ์ร้ายรู้ว่าพากันหนี

เสียน้ำใจในอารมณ์ไม่สมประดี

สองมือตีกตมพุ่มน้ำตา

ลงกลิ้งเกลือกเสือกกายร้องไห้ไร

เสียงโหยดังก้องห้องกุหา

พระรูปหล่อพ่อคุณของเมียอา

ควรหรือมาทิ้งขว้างหมองหมางเมีย

ทั้งลูกน้อยกลอยใจไปด้วยเล่า

เหมือนควักเอาดวงใจน้องไปเสีย

น้องรื้อนรุ่มกลุ้มใจดังไฟเลีย

ทูนหัวเมียช่างไม่ไว้อาลัยเลย

ถึงแปดปีแล้วไม่แคล้วคลาด

เคยร่วมอาสน์นอกอุณพ่อกุณเอย

ตั้งแต่นั้นน้องจะได้ผู้ใดเซย

เหมือนพระเคยคู่เคียงเมื่อเที่ยงคืน

เสียแรงรักหนักหนาอุตส่าห์ถนอม

สู้อดอมสารพัดไม่ขัดขืน

ช่างกระไรใจจิตไม่ยี่ดยิ้น

นางสะอื้นอ้าปากจนรกรากเธอ

ด้วยแรงน้อยถอยทบสลับหลัก

แล้วก็กลับพลิกฟื้นตื่นผยอง

ร้องเรียกลูกผิวเพื่อนเหมือนละเมอ

ไม่เห็นเธอทอดกายดังวายปราณ

ระกำอกหมกมุ่นทุนพิโรธ

กำลังโกรธกลับแรงกำแหงหาญ

ประหลาดใจใครหนอมาก่อการ

ช่างคิดอ่านเอาคู่ของกูไป

ศิลาในที่มนุษย์จะเปิดนั้น

สักหมื่นพันก็ไม่อาจจะหวาดไหว

ยักษ์หนีผีสงหรืออย่างไร

มาพาไปไม่เกรงข่มเหงกู

ใบกิจกรรมที่ 2.1

เขียนได้เลย

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.
4.
5.

คำศัพท์ที่ควรรู้

.....

.....

.....

ใจความสำคัญของบทประพันธ์ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คุณค่าที่ได้รับจากการอ่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกการประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความจากวรรณคดี

นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินพิจารณาความสามารถของนักเรียนแล้วให้น้ำหนักคะแนนตามระดับคุณภาพ

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ประเด็นการประเมิน			
		บอกใจความ สำคัญของ เรื่องที่อ่าน (3)	จำแนกคำที่มี ความหมาย โดยตรงและ ความหมาย โดยนัยได้ (3)	แสดงความ คิดเห็นจาก เรื่องที่อ่าน (3)	การรู้ ความหมาย คำศัพท์ (3)
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ประเด็นการประเมิน			
		บอกใจความ สำคัญของ เรื่องที่อ่าน (3)	จำแนกคำที่มี ความหมาย โดยตรงและ ความหมาย โดยนัยได้ (3)	แสดงความ คิดเห็นจาก เรื่องที่อ่าน (3)	การรู้ ความหมาย คำศัพท์ (3)
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

แบบประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความ
ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความจากวรรณคดี
นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง(1)
บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน	บอกเนื้อหาสาระถูกต้องได้ใจความต่อเนื่อง	บอกเนื้อหาสาระได้ถูกต้องแต่รวน	บอกเนื้อหาสาระได้บ้าง ไม่ชัดเจน
จำแนกคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยได้	จำแนกคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยได้มากที่สุด	จำแนกคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยได้มาก	จำแนกคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยไม่ได้
แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	เสนอความคิดเห็นด้วยเหตุผล และเป็นประโยชน์	เสนอความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล	เสนอความคิดเห็นแต่ไม่แสดงเหตุผล
การรู้ความหมายคำศัพท์	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ใหม่สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้ทั้งหมด	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ใหม่สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้เกือบทั้งหมด	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ใหม่สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้น้อยมาก

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน ระดับคุณภาพ

10-12 ดี

7-9 พอใช้

4-6 ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ						สรุปผลการประเมิน	
		ร่วมมือในการทำกิจกรรม		กล้าออกมาแสดงความสามารถ		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน			
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า ผ่าน

ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(นางสาวศิริฉัตร แก้วงาม)

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ						สรุปผลการประเมิน	
		ร่วมมือในการทำกิจกรรม		กล้าออกมาแสดงความสามารถ		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน			
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
19									
20									
21									
22									
23									
24									

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า ผ่าน

ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(นางสาวศิริฉัตร แก้วงาม)